

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravištvó je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Deželna kmetijska enkêta.

(Dalje.)

Deželni predsednik baron Winkler pozdravi enkêto kot zastopnik vlade in zagotavlja, da bode vlada obravnavam enkête pazno sledila in se na njene sklepe ozirala.

Župan g. Grasselli pozdravi enkêto v imenu glavnega mesta Ljubljane. Skupščina se bode bavila z vprašanji na korist kmetijstva, za katero se tudi Ljubljansko prebivalstvo gorko zanima, kajti glavno mesto in dežela sta tesno po svojih interesih zvezana, kajti ako se kmetovalcu dobro godi, se vsi stanovi dobro počutijo. Da se deželni zbor kranjski pa tako živo zanima za koristi kmetijskega prebivalstva, to je meščanom tudi poročstvo, da se bode oziral tudi na blagost meščanskega življa. Gospod župan srčno pozdravlja ude kmetijske enkête, izraža upanje, da bode njeno zborovanje imelo mnogo uspeha in doneslo obilo sadú kranjski deželi.

Besedo poprime deželni odbornik g. dr. Vošnjak kot generalni poročevalec. On pravi: Vsled naloga deželnega zbora je deželni odbor skušal dobiti potrebno statistično gradivo o zadolženji na kmetih, o eksekutivnih dražbah kmetijskih posestev, o številu nezadolženih kmetij, o prikladah na direktni davek, o velikosti posamičnih kmetij, oziroma čistega katastralnega prinosa in o uvaževanji spirita na Kranjsko. C. kr. deželna sodnija v Ljubljani, okrožna sodnija v Rudolfovem in deželno finančno vodstvo so radi vstrezali in poslali zaželjene statistične podatke, le zastran velikosti kmetij ni bilo mogoče dobiti podatkov, ker bi zato trebalo več mesečnega dela pri vseh davkarijah.

Imenitnejše izmed dobljenih izkazov je deželni odbor priložil programu, nekatere pa se danes razdelé gospodom enkêtnim udom. Deželni odbor je dalje, da si pridobi natančno informacijo o materialnem stanju kmetijskega prebivalstva, sestavil upr. šalno polo, katero je razposlal vsem župnijam, c. kr. okrajnim sodnijam in glavarstvom.

Odgovori so skoraj od vseh strani došli in podajajo resnično in jako poučljivo, če prav ne veselo podoba o gospodarskih razmerah kmetijskega stanú.

Iz poročil se vidi, da je kmetijski stan v poslednjih letih v celi deželi več ali menj propadel, izvzemši le nekatere kraje na Gorenjskem, kjer so razmere blizú jednake ostale.

Dolgovi so se povsod množili, živine pri pozamičnih lastnikih je manj, gozdi se povsod devastirajo. Glavni uzroki propada kmetijskega stanú na Kranjskem so nam vsem znani.

Iskati jih imamo v silnem preobloženju z gruntnim davkom od l. 1840 do l. 1881, v drugih javnih bremenih vsled preobilne samouprave, v rastočih kulturnih potrebah na kmetih in splošnem prehodu naturalnega gospodarstva v denarno, na Gorenjskem in Notranjskem še posebno v gospodarskem prevratu vsled fabrik, ki so uničile cvetočo domačo plateno in železno obrtnijo na Gorenjskem in vsled železnice, po katerih je ponehal zaslužek za neštivilne tovarnike na Gorenjskem in Notranjskem. Pristopile so tudi slabe letine, ki so kmeta huje pahnile v stiske in dolgove. Jeden glavnih uzrokov propada se mora tudi iskati v tem, da se je ob času francoskega vladanja na Kranjskem odpravila prejšnja postavna naredba, po kateri se kmetijski gruntni neso smeli razkosati in da se je tudi za kmete rimsko dedno pravo upeljalo, tako da vsaki dedič dobiva jednaki delež patrimonijalnega premoženja.

Gruntni davek se je sicer v poslednjih letih znižal, pa nasledki čutijo se še danes v zadolženji kmetijskih posestev, Zastran priklad in pristojbin bo treba olajšave. V prospeh kmetijstva in domače industrije se bodo storili nasveti. Zlasti pa se mora kmalu potrebno ukreniti proti napredujočemu razkosanju kmetij. Na Kranjskem je francoska vlada ob času okupacije odpravila vse izjeme za kmete glede dednega prava in celote kmetijskih zemljišč. V družih avstrijskih deželah pa so te izjeme veljale do leta 1868, in še le z zakonom od 27. junija 1868 prišle so ob veljavo. Ker je na Kranjskem že veliko dalje bilo dovoljeno, zemljišča razkosavati, nahajamo tu toliko malih zemljišč, dočim so se na Koroškem in Štajerskem, le v nekaterih okrajih gruntni na parcele razkosali, navadno pa so ostali v celoti zlasti v goratih krajih.

Zakonska naredba povzeta iz rimskega prava, po kateri imajo vsi dediči dobiti jednake deleže iz zapuščine, storila je, da tako, zvani glavni dedič, ako je več sodedičev bilo, nikakor ni mogel deležev izplačati, ter je moral, denarjev najeti, ali pa parcele prodajati od grunta. Navadno se je oboje zgodilo in tako so se zmanjšale posestva, dolgovi pa so narastli.

In ta proces se tudi dandanes še vrši in je glavni vzrok neizmerno naraščajočih dolgov, katerih konec je eksekutivna prodaja in glavni vzrok, da se prodavajo parcele od gruntno tako da končno pri kmetijski hiši ne ostane toliko, da bi se mogla družina rediti in iz kmeta postal je kajžar.

Iz tega napačnega zakonodajstva izvirajo skoraj vsi drugi nedostatki, katere vidimo pri kmetijskem stanú, ter jim pripisujemo propad kmetstva. Gozdi se posekavajo, da si kmet pomaga v sili, živina se prodaja in kjer je manj ali ni nič živine, ni gnoja, tedaj manj pridelka. Dolgovi rastejo in obupni kmet nima končno nobenega veselja do dela, ker ve, da si z vsem trudom ne bo več opomogel in uda se pijanstvu, igri in vsaki razuzdanosti.

Agrarno vprašanje se tedaj ne da rešiti s kamicami neznatnimi prenamembami sodnijskega reda na pr. gledé eksekucijskega postopanja, z zakoni o komasaciji, o vodnih zadrugah itd.

Segati se mora globeje in kmetiskemu stanú dati tisto naravno podlago, na kateri jedini more obstati in rešiti svojo imenitno nalogo, da ostane najtrdnější steber države in človeške družbe.

Pravne razmere na kmetih ne morejo po tistih načelih urejene biti, kakor pri družih stanovih. Kmetisko zemljišče ni vrednostni papir, ki se lahko vsaki dan prodava in skupljeni znesek razdeli, ali kaka navadna trgovinska roba, s katero se kupčuje kakor s kosom platna ali suknja.

Zemljišče je nepremično, pa je doslej tistim zakonom podvrženo, kakor vsaka premična reč. In še drugi imenitni razloček je mej kmetiskim in drugimi stanovi. Ako obrtnik ali trgovec v jednom kraju ne more shajati in se ponesreči, lahko v drugem kraju na novo prične svojo obrtnijo ali trgovino. Kmet pa če propade in se mu prodaja njegov

LISTEK.

Knez Serebrjani.

(Ruski spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil I. P.)

XVII. Poglavlje.

Zagovarjanje krvi.

(Dalje.)

Kmalu so se prikazali na poljani Vjazemskega ljudje. Dva hlapca sta šla peš in nesla na povezanih vejah nezavednega kneza. Pri mlinu so se ustavili.

— Tedaj semkaj smo zašli! rekel je najstarejši jezdec.

— Semkaj je tekel konj, — odgovoril je drugi. — Jaz sem videl njegov sled. Tukaj biva čarovnik! On naj pogleda kneza!

— Položite na zemljo njegovo milost, pa jako previdno! Ali se kri še ni ustavila?

— Bog pomagaj, — odgovorili so hlapci, — lejte, že tretjokrat se je zavedel knez, pa vselej je zopet omedlel! Če mu mlinar ne ustavi krvi, ne bode več ustal, iztekle mu bode do zadnje kaplje!

— Pa kje je stari čarovnik, semkaj ga pripeljite.

Opričniki so začeli razbijati zunaj po mlinških in kočinih vratih. Dolgo se na njih trkanje in kričanje ni nikdo oglasil. Nazadnje se je zaslišal v koči kašelj in skozi lino se je prikazala mlinarjeva glava.

— Kako da je vas pripeljal Bog semkaj ob takem času? — rekel je starec težko kašljajoč, kakor bi hotel izkašljati svojo dušo.

— Pridi ven, čarovnik, pridi hitro! Bojar knez Vjazemski je usekan s sabljo.

— Kak bojar? — vprašal je starec, delajoč se gluhega.

— Oh, ti hudobnež, zdaj pa še povprašuje: kak bojar? Ulomite vrata, fantje!

— Počakajte, dragi moji, počakajte! Sam pridem ven, čemu lomiti? Takoj pridem!

— Oho, zdaj je pa slišal glubi divji petelin!

— Ne jezi se, dragi moj, — rekel je starec, ko je ven prilezel, — na to uho sem malo gluh, marsikaj takoj ne razumem. Tega pa ne tajim, dragi moj, ko ste začeli lomiti vrata, da sem se zelo prestrašil, mislil sem, pa saj neso roparji! Vedite, gospoda, tu blizu so njih skrivališča in zavetja. Vedno živiš v strahu in prosiš Boga, da bi jih odvrnil od tebe.

— No, ali se boš že nagovoril! Pojdi semkaj in poglej, kako lije kri. Ali jo je moč ustaviti?

— Pogledajte dobri ljudje! Pa kdo ga je tako usekal? Ko bi bilo pol palca nižje, pa bi bilo presekano vse sence! No, pa obvaroval ga je Bog! A kaj pa je tukaj? Malo manjka, da ni presekano pleče do kosti! To je z močjo usekano, kdo pa je tako napal kneza?

— Ali je mogoče, ustaviti kri, starec?

— Težko, dragi moj, težko! Sablja je bila zagovorjena!

— Zagovorjena! Čujte fantje, sablja je bila zagovorjena, kakor sem že pravil vam. Kako bi jih tako jeden posekal sedem.

— Rec je tako, — odgovorili so opričniki, — gotovo je bila zagovorjena; kako bi jih sicer Serebrjani zmogel sedem?

Mlinar je vedno poslušal in govoril sam seboj.

— Oh, kako teče kri! — nadaljeval je, — no, kako jo bočemo ustaviti? Ko bi ne bila sablja zagovorjena, bilo bi moč, — zdaj pa . . . če je sicer tudi zdaj možno, samo bojim se. Ko bodem začel šepetati, utegnil bi se mi odrgnati jezik.

— Saj ti ga ni treba, le šepetaj!

— Da mi ga ni treba! Ti lahko govoriš, kaj bodem pa jaz!

dom in grunt, uničen je za vselej s svojo rodbino in pahnen v proletarijat.

Ker pa je v največjem interesu vsake države in slehernega naroda, da se ohrani zdrav in krepek kmetijski stan, kajti z njega dobivajo nove moči vsi drugi stanovi, mora se zakonodajstvo ravnati po dokazanih potrebah kmetijskega stanja in ne po šabloni, če prav se ponša s tisočletnim rimskim pečatom in če prav se nameravani zakoni morda ne ujemajo z vladajočimi narodnogospodarskimi teorijami.

Tudi naša vlada je priznala, da je treba kaj storiti, proti čim dalje, tem hujemu propadu kmetijskega stanja. Predložila je državnemu zboru zakonski načrt o dednem pravu na kmetih. Ker so po tem zakonu mnoge natančneje določbe prepuščane sklepovanju deželnih zborov, bode slavna enketa imela priliko, izreči svojo mnenje o potrebi takega zakona sploh in o posamičnih določbah.

S tem zakonom pa se urejajo premoženske razmere le v slučaju smrti, ako lastnik ni storil nikake oporoče.

Taki slučaji so pa le bolj redki, ker navadno lastniki že v življenju izročajo kmetije sinom ali hčeram ali vsaj pred smrtjo izrečejo svojo poslednjo voljo.

Tedaj se bode s tem zakonom proti napredujočemu razkosavanju zemljišč le malo doseglo. Vlada sama to uvidevši hoče po §. 16 deželnim zborom izročati pravico, da za svoje dežele sklenejo postavbe o nerazrušljivih kmetijah sploh.

Deželni odbor predlaga tedaj drugo vrsto vprašanj, tikajočih se tako zvanih kmetijskih domov (Heimstätten) na Kranjskem. Po teh napravah se utegne kmetiskemu stanu v prihodnje pomagati, pa treba je tudi misliti, kako ga rešiti iz zadreg, v katere je zabredel iz raznih vzrokov in kaj storiti, da vsled sedanjih hipotekarnih dolgov ne pride večina kmetijskih posestnikov prej ali slej na kant.

Tudi s tem za zdaj najbolj imenitnem, pa najbolj težavnem vprašanjem se bo imela pečati enketa.

Dalje bode imela enketa izreči svoje mnenje o sredstvih, s katerimi bi se dalo kmetijstvo v vseh strokah, to je poljedelstvu, živinoreji, vinstvu, sadjerejstvu itd. povzdigniti, da bode kmetu mogoče svojo rodbino živeti in izhajati vzič konkurenci, s katero se ima boriti gledé žita, vina in živinoreje s sosednimi deželami in celo z Ameriko in Rusijo. Domača industrija, kjer se je tekom udomačila, kmetom pripomaga, da imajo postranski zaslužek, in kjer bi s kmetiskim gospodarstvom samim ne mogli se vzdrževati po dohodkih iz domače industrije si opomorejo. Zato je deželni odbor enketi predložil tudi vprašanje o pospeševanju domače industrije.

Po nekaterih okrajih Kranjske, zlasti na Gorenjskem se žganjepivstvo strašno širi v pogubo kmetijskega stanu v duševnem, fizičnem in materialnem oziru. Treba bode energičnih sredstev, da se ta kuga ustavi.

V poročilih, katera so na vprašanja došla deželnemu odboru od župnij, c. k. okrajnih sodnij in c. k. okrajnih glavarstev, navajajo se vsi ti različni

uzroki o propadu kmetijskega stanja in se marsikaj koristnega nasvetuje, o čemer se bode enketa po dovršenih glavnih točkah posvetovala.

To je tedaj načrt, katerega deželni odbor predlaga na posvetovanje, da bode na podlagi enkjetnih sklepov lahko še v letošnji sesiji deželnega zbora z definitivnimi predlogi stopil pred zbor. (Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. aprila.

Gospodarska komisija gospodske zbornice državnega zbora snide se v soboto, da se posvetuje o nekaterih gospodarskih predlogih, zlasti o obdačenju žganja. Želeti bi bilo, da bi juristična komisija skoraj rešila zakon o odškodovanju nedolžno obsojenih.

Bruski mestni zbor je sklenil obrniti se na naučno ministerstvo s peticijo, da bi država še nadalje s potrebnimi denarnimi sredstvi podpirala tehnično visoko šolo v Brnu.

Vnanje države.

Rusija se sedaj pred vsem bavi z ekonomičnimi notranjimi vprašanji. Zadnja vztočna vojska jej je požrla mnogo denarja, a za zdaj prinesla kaj malo dobička. Turčija jej počasi plačuje vojno odškodnino, ki je že tako kaj skromno odmerjena. Novopridobljene dežele jej napravljajo skoraj več stroškov, kakor dohodkov. Zato mora misliti, kako bi povzdignila svoje gmetno stanje. Pred vsem je Rusija kmetijska država, velika večina njenega prebivalstva peča se s poljedelstvom in živinorejo, tedaj mora biti ruskim državnim možem ležeče na tem, da se povzdigne kmetijstvo. V tem oziru pa v Rusiji manjka pouka, kakor tudi pri nas. Temu je pa treba odpomoči. Nedavno smo že v našem listu poročali, da misli osnovati Rusija mnogo vinorejskih šol v svojih južnih pokrajinah. Poleg tega pa vlada ravno sedaj misli preorganizovati in pomnožiti kmetijske šole. Te šole se bodo delile v nižje in srednje. V srednjih kmetijskih šolah se bode poučevalo: 1. praktična geometrija s posebnim oziranjem na merjenje zemljišč; 2. osnovni in za poljedelca neobhodno potrebni nauki iz botanike, zoologije, mineralogije, fizike in kemije; 3. kmetijstvo, s posebnim oziranjem na potrebnosti kraja; 4. živinoreja in 5. poznavanje kmetu potrebnih postav. Program učenja v nižjih šolah bode pa mnogo bolj omejen, poučevali se bode samo trije predmeti: 1. objasnjenje najvažnejših prikaznij v prirodi; 2. pouk o koristnih in škodljivih rastlinah in živalih; 3. osnovna pravila racionalnega kmetijstva s posebnim oziranjem na potrebe kraja. Predavalo se bode po zimi od 1. novembra do 15. marca po 5 ur na dan, jeseni in pomladi od 1. septembra do 1. novembra in od 15. marca do 15. junija pa po 3 ure na dan. Po leti se pa ne bode predavalo. Kar se tiče praktičnih kmetijskih del pri teh šolah trajala bode celo leto razen ob praznikih in nedeljah. — Od kar to v Rusiji osvobodeni kmetje, pokazalo se je tudi mnogo neugodnih posledic za kmetijski stan, na katere poprej nikdo mislil ni. Kmet, ki je dolgo let bil suženj, ni znal prav porabiti svoje slobode. Mnogo se jih je udalo pijanstvu in poprodalo one dele zemlje, kateri so se jim t. l. dali v last. Te prodaje so se vršile večkrat po slepej ceni. Tako so nekateri oderubi, katerih v Rusiji, zlasti pa v južnej, kjer je mnogo židov, tudi ne manjka, nakupili mnogo zemljišč. Tako se je začel tam množiti proletarijat. Temu pa sedaj vlada hoče odpomoči. Ne le, da se trudi omejiti pijanstvo z raznimi na-

redbami, a hoče tudi postavno zaukazati, da manjši kmetje ne bodo smeli prodajati svojih zemelj in vsake take prodaje bodo neveljavne. — Da se ruskim veleposestnikom olajša dobivanje posojila po nizkeji ceni, zato skrbi državna banka in baš sedaj so njene podružnice v Orenburgu, Jekaterinoslavu, Odesi in Pensi dobile dovoljenje posestnikom posojevati na menjice. Ker so se v nekaterih privatnih kreditnih zavodih godile marsikateri nerednosti in so taki zavodi pred nekaterimi desetletji v Rusiji rastli, kakor gobe po deževji iz zemlje, prišla se je bila Rusov neka bankina epidemija, kakor se je časiška nas Slovencev, zato hoče sedaj vlada podvreči take zavode strožjemu nadzoru. — Pa ne le za kmetijstvo, temveč tudi za povzdigo trgovine in obrti gleda sedaj ruska vlada. V južnih krajih se bode zidalo več železnic in velika sibirski železnica se bode tudi kmalu začela graditi, samo v tem še neso vsi odločilni krogi jedini, po katerih krajih naj bi se zidala. O tej zadevi bomo morda pri priliki še kaj več spregovorili v našem listu. V Zakavkaskem kraju nahaja se mnogo kamenite in jezerske soti. Ker je večina solokopov v državnej oblasti, misli minister državnega imetja zaukazati, da bode za naprej država sama pridobivala sol, a ne bo več dajala v najem. — Državni svet se sedaj bavi z vprašanjem o preseljevanju v ruska azijska posestva. Misli se, da se bode to vprašanje kmalu rešilo še jeseni, letos dobé pa generalni gube. — Torji nekatere svote, da bodo podpirali preseljence. Drugo leto bode pa baje osnovala vlada preseljenške komitee v Samari, Ufi, Orenburgu, Tomsku in Tobolsku, katerih nalog bode podpirati preseljevanje. — V Kazanskej guberniji vlada letos velika lakota in draginja. Vlada je tja poslala posebno komisijo, katera ima pregledati položaj in ukreniti, da se temu opomore. Uzrok temu je slaba letina in slaba komunikacijska zveza, zlasti pomanjkanje železnice, zato pa ravno Kazanci priganjajo, da se zida železnica čez Kazan.

Zasedanje donavske komisije, ki se ima kmalu otvoriti, bode, kakor se misli v diplomatičnih krogih, mirno preteklo. Francoska vlada je nekaj časa mislila tedaj sprožiti vprašanje o izpeljavi sklepov Londonske podonavske konference, pa je popustila to misel, ker druge vlasti mislijo, da sedanjí moment zato ni ugoden.

Ko bi Rusija s svojim nasprotovanjem preprečila podaljšanje Vagoridovesega vzhodno-rumeljskega guvernerstva, tedaj hoče Porta tako dolgo v Rumeliji ohraniti status quo, dokler se vlasti ne sporazumejo za kakega novega kandidata.

Kakor se poroča iz Carigrada je turški sultan črnogorskega Chargé de affaires, Vukoviča, v nedeljo povabil k dinerji, pri tej priložnosti izjavil prijateljsko sočuvstvo h knezu Nikiti. Ob enem je pa sultan izrazil upanje, da se bode mejno urejenje kmalu rešilo, ko nastopi boljše vreme. — Minister pravosodja Asim paša imenovan je namesto Aarifi paše ministrom vnanjih zadev.

Marquis of Harcourt imel je včeraj v Derbyji govor, v kojem je izjavil, da so nepričakovani dogodki angleško vlado ovirali umakniti vojsko iz Egipta. Egipta prisvojiti si pa vlada nema pravice, ker imajo tam tudi druge vlade svoje pravice. — Angleški diplomatični agent v Kajiri dobil je od generala Gordona telegram, po katerem je nek ogleduh od Saleh paše na Sinjem Nilu prišel in izjavil, da vse dobro gre. Radi razprtiji v Kordofanu je Mahdi opustil nameravano ekspedicijo na Chartum. Kassala in Sennaar nesta več v nevarnosti. — Ziber paša dobil je od Gordona brzojavko, katera mu naznanja, da je imenovan generalnim guvernerskim adjunktom Sudana.

— Istoma! — zaklical je opričnik jednemu hlapcu, — daj semkaj mošnjo z Morozovljevim cecini! — Na, stavec, pest zlatnjakov! Če ustaviš kri, dam ti jih še jedno pest, če ne — izbijem dušo iz tebe!

— Hvala, milostljivi gospod, povrne naj ti Bog in vsi svetniki! Kaj se hoče, poskusil bodem in postavil svojo glavo v nevarnost. Pojdite vsi proč, dragi moji, tega dela ne sme nikdo videti!

Oprčniki so odšli. Mlinar se je pa nagnil čez Vjazemskega, prevezal mu je rane, odmolil očenaš in položil je roko na glavo knezu ter začel šepetati:

„Jahal je človek star, pod njim bil je konj rujav, po cestah, po pristaniščih in roparskih skrivališčih. Ti mati, rudeča, žilna, telesna kri, ustavi in povrni se. Star človek te zapira in ti mirovati velewa. Kakor bi konju manjkalo vode, tako bi tudi bilo, ko bi tebe, rudeča kri več ne bilo. Razpoči se zemlja, jedna rodovina, zgodi se po mojem! Moja beseda je krepka!“

Čim dalje je šepetal stavec, tem počasnejše je tekla kri, ter pri poslednjih besedah se je ustavila. Vjazemskij je vzdihnil, očij pa ni odprl!

— Pridite, dragi moji! — rekel je mlinar, — pridite brez strahu; kri se je ustavila, živel bode knez; samo meni je hudo . . . že čutim, da mi je oledenil jezik.

Opričniki so obstopili kneza. Mesec je razsvetljeval njegov obraz, bled je bil, kakor smrt, pa kri mu ni več tekla iz ran.

— In ustavila se je kri! vidiš, stavec, da se nesi trudil zastoj!

— Tu imaš tvoje zlate! — rekel je starši opričnik. — A to še ni vse. Čuj, stavec! Po sledu vemo, da je po tem potu ubežal knežev konj, morda je ušla na njem bojarinja? Če si jo kaj videl, povej!

Mlinar je debelo gledal, kakor bi nič ne razumel.

— Ali si videl konja in bojarinjo?

Stavec je omahoval, bi li povedal ali ne? Pa zdaj je naredil sledeči račun:

Ko bil bi Vjazemski zdrav, ne bilo bi dobro skriti bojarinjo pred njim, a izdati jo jako ugodno! Pa kedaj se ozdravi Vjazemski, ve sam Bog. Morozov pa mi bo dobro poplačal vse usluge. Pa tudi Serebrjani jo ljubi goreče, če je za njo pobil kneza. Mlinar mislil se je tedaj, zdaj mi ne bo nič škodoval Vjazemski, a Serebrjani in Morozov mi bosta hvaležna, če jo osvobodim.

Ta prevdarek ga je rešil vsake dvombe.

— Niti z ušesi je nesem slišal, niti z očmi je nesem videl, gospodje! — rekel je: — jaz ne vem o kakem konji in o kakej bojarinji govorite!

— Ali ne lažeš, stavec!

Proklet naj bodem! Nikdar naj ne gledam nebeškega kraljestva! Strela naj me ubije, če jaz vem za konja, ali za bojarinjo!

— Daj semkaj luč, pogledjmo ali ni sledov na pesku?

— Kaj bomo gledali, — rekel je jeden opričnik. — Ko bi tudi bil kak sled, zateptali so ga naši konji.

— Kaj bomo gledali! Odprij kočo, stavec, da nesemo zotri kneza.

— Takoj, gospodje, takoj! Ko bi jaz ne bil tako star, tekli bi v gostilnico in prinesel prosenega piva in vina.

— Ali doma nemaš nič?

— Nič, milostljivi gospod! Kje bodem jemal, revež? — Nema niti jedij in pijače za vas, niti krme za konja. Tam v gostilnici je vse. Tam je take vino, da bi ga sam car pil. Tesno bode vam pri nas, častita gospoda, in nič ni prigrizniti, pa saj ste vojaki in lahko prestanete brez večerje! Konji vaši pulijo travo . . . samo to je hudo, ker je ta trava taka, da napne konja kakor sod, kadar se je naje! Jame se tresti in zvijati, potem pa počí.

— Vrag te vzemi, stari lisjak! Ti bi tedaj rad videl, da bi popokali naši konji?

(Dalje prih.)

Dopisi.

Iz Metlike 17. aprila [Izv. dop.] (Pravosodni minister.) Na prijavo, da Metliško sodišče kljub izraženim željam občinskih zastopnikov sodnijskega okraja Metliškega večinoma nemško uraduje in se slovenska uloga zopet nemško rešava, ukazal je pravosodni minister zaslisanje zastopnikov tukajšnjih občin.

Kakor pripovedajo poklicani možje, bilo je zaslisanje obširno, poglavna vprašanja pa, da-li naš svet slovensko uradovanje zares želi, da-li je tudi res, da so za slovensko uradovanje prosili, in da-li morejo dokazati, da jim to pravico sodišče krati.

Odgovarjali so točno, odločno in sem ter tja prav praktično, n. pr.: Čemu trosimo toliko na šole, kjer se naši otroci slovensko učé, sodišče nam pa nemške odloke in razsodbe pošilja, kako korist imamo mi potem od šol? Naravno je tedaj, da svet slovensko pisavo od uradov terja. Zato smo prosili, prav lepo prosili, naj bi se nam slovensko uradovalo, pa se nam je tudi prijazno obljubilo, celo v roke seglo, ali kakor lepo obljubilo, še lepše zlagalo. Dokaz tukaj cel tucat nemških odlokov, razsodb in poklicev najnovejšega časa. Koliko dokazov se bode še le odkrilo, ako se ljubi pogledati v akte tega leta!

Pravosodni minister bo zdaj rad ali ne rad verjel, da terjatve naših državnih poslancev so zares terjatve naroda, katere pa se ne bodo nikdar uresničile, ako se bodo njegove naredbe tako slabo uvaževale.

Minister Andraš se je s svojimi uradniki rad bahal, a kazal jim je vedno z jedno roko ovsa, z drugo bič!

S Spodnjega Štajerskega 17. aprila. [Izv. dop.] Kakor se je pred nekaj časa poročalo, bili so zopet koncem meseca marca v premogovem rudniku v Ostrem pri Trbovljah nemiri rudniških delavcev. Govorilo se je, da je vzrok teh nemirov odpust mnogih delavcev, ki so se zbog pomanjšanja premogove produkcije v nekaterih južnoštajerskih premogovih jamah odpustiti morali, vzrok pomanjšanja produkcije pa konkurenca šlezjskega premoga.

Temu nasproti se ugovarja, da je ta konkurenca šlezjskega premoga le iznajdba rudniških direktorij, ker bi bil čudež, ko bi bil šlezjski premog s premogom južnoštajerskih premogovih jam v Italiji v ceni konkuriral. Pravi vzrok pomanjšanja prodaje premoga južnoštajerskih premogovih rudnikov, pravi se, je temveč ta, da se je v Trboveljskih jamah pred nekaj časa cena premoga znatno povišala, da se visoke dividende dobijo in da se je zaradi tega prodaja premoga zmanjšala.

Ta argumentacija se je tudi po časnikih raztrosila.

Treba je tedaj, da resnica pride na dan, ter ker to javna korist terja, govoriti o posebnem ravnanju pri določevanju železniških tovorniških tarifov.

Pred vsem je opomniti, da premogov rudnik v Ostrem ni lastnina Trboveljskega društva, ampak lastnina privatna, da je vzrok tamošnjih nemirov mej rudokopi v novjšem času upeljana strožja disciplina, koje rudokopi pod prejšnjim oskrbništvom neso vajeni bili, ter da v premogovih rudnikih v Trbovljah, Hrastniku ter v Zagorji dozdanj nemirov mej rudokopi ni bilo. Pač pa v vlada mej delalci teh slednjih rudnikov velika skrb za obstanek, ki je nastala po odpustu več delavcev.

Ta odpust je bil zbog pomanjšanja produkcije sicer potreben, a ta skrb mej delavci še narašča, ako dozdanje stanje pomanjšanja produkcije traja še dalje.

Slednja pa ni posledica povišanja premogove cene, kajti Trboveljsko društvo je ceno že pred nekaj leti povišalo in čutilo se nij, da bi se zbog tega prodaja premoga zmanjšala. Povišanje cene je morda bilo neobhodno, ker so doslej ti rudniki premog komaj za lastno ceno, skoro za lastne stroške prodajali. Povišanje cene zgodilo se je le po malem, kar ni zdatno več vrglo.

To se posebno potem vidi, da Trboveljsko društvo tudi za časa povišanja cene premogove z ozirom na konsolidiranjé podjetij nobenih dividend ni izplačevalo.

Pomanjšanje prodaje premoga začelo se je temveč v drugej polovici lanskega leta takrat, ko so šlezjski rudniki v Ostravi svoj premog v Italijo prevaževati začeli. To pa je le zaradi tega mogoče postalo, ker se je Šlezakom posrečilo, da so se njim za premogove transporte, posebno za večje v Gorico,

Pulj ter Požego od severne železnice in, kakor se vidi, po uplivu slednje — tudi od južne železnice — dovolile nečuvno nizke vozne cene.

Le vsled te izredno nizke voznine bilo je navedenim šlezjskim posestnikom premogovih jam možno, južnoštajerskemu ter kranjskemu premogu na naravem mu trgu v Italiji delati konkurenco.

Da je ta konkurenca z ozirom na domačo rudniško obrtnijo in domače delavce obžalovati ter da je ta čudna tarifna politika in nenaravna konkurenca šlezjskega premoga narodnogospodarskim interesom naših dežel zelo škodljiva, je jasno.

Želeti je, da bi vsaj južna železnica, katere po naših deželah vozari, koristi teh dežel spoznala in dejansko za povzdigo obrtnije ob svojih progah skrbela ter osobnej koristi mogočnih delničarjev šlezjskih premogovih jam in severne železnice služiti nehala, da bi konec storila izjemno znižanim cenam za šlezjski premog.

S tem bi našemu ljudstvu, ki toliko delavcev v južnoštajerske ter kranjske rudnike pošilja, oziroma tem ljudem koristila, kateri bi v normalnih odnosjih imeli stalen zaslužek v teh premogokopnih jamah, kateri so pa drugače, ako nečejo brez kruha biti, primorani si istega izvan domovine iskati.

Domače stvari.

— (Presvitli cesar) podaril je občini Pomijanski v okraju Koperskem 200 gld. za razširjenje pokopališča in za zgradbo kapelice.

— (Shod volilcev) sklicalo je več obrtnikov včeraj zvečer v gostilno v „Hotel Evropa“. Sešlo se je nad 50 volilcev in davkoplačevalcev. G. Regali otvori shod, pozdravi prisotne in pravi, da gre za to, izvoliti take moze, ki imajo srce za ljudstvo, so nesebični in kateri se morajo, kakor se bode danes sklenilo, tako tudi priporočati centralnemu volilnemu odboru. Na poziv, izvoliti si predsednika, bil je g. Regali per acclamationem predsednikom izbran. Pričela se je potem jako živahna in dolgotrajna debata. Govorili so gg. Dolhar, Alojzij Jenko, Ivan Hribar, Fr. Železnikar, Kunc, dr. Tavčar, Šturm, Peterca, Pajsar. Najboljši bili so govori gg. Hribarja, dr. Tavčarja, Kunca in Šturma, priobčili bi pravradi marsikatero zanimljivo povedano besedo, a tesni okvir tega poročila nam tega ne dopušča. Konečni izid debate bil je ta, da so se s početka deloma nasprotna mnenja popolnem uravnala in da je bil, ko je prišlo do glasovanja po predlogu g. Hribarja za III. razred namesto odstopivšega g. Jakopiča jednoglasno g. **Jakob Škrbinec**, čevljarški mojster in hišni posestnik, za II. razred pa namesto odstopivšega g. S. Stegnarja s precejšnjo večino glasov g. **Ivan Gogala**, c. kr. notar v Ljubljani kandidatom izbran. Ta dva kandidata bosta se tedaj od strani volilnega shoda obrtnikov predlagala centralnemu volilnemu odboru in kakor je prav dobro povedal g. Šturm, vsi obrtniki in volilci, kar jih je bilo včeraj pri shodu, bodo složno delali v to svrhu, da bosta ta dva, kakor tudi vsi drugi po centralnem volilnem odboru že postavljeni kandidati, kolikor možno jednoglasno izvoljeni. Po glasovanju bilo je še več obrtniških koristij se tikajočih govorov, posebno gladko in stvarno govorila sta gg. Kunc in Šturm. V obče pa smo opazovali, da so se naši gg. obrtniki že dobro privadili običajem pri shodih, da se iskreno in dosledno potezajo za svoje interese, da dobro in vestno čuvajo svoje pravice. Govor bil je tudi o kandidaturi gosp. prof. Šukljeja, a ko se je povedalo, da bi slednji candidature niti ne vsprejel, ko bi bil tudi pri tem shodu kandidatom postavljen, smatrala se je ta izjava Šukljejeva kot preziranje in zaničevanje obrtnikov in tenor večine govorov bil je ta, da se elastičen kandidat ne sme postaviti. Ob 1/2 11. uri končal se je shod, katerega je g. Regali prav spretno vodil, v popolnem soglasji in nadejamo se, da bode za predstoječe volitve najboljše upljiva.

— (Deželna kmetska enkêta) zborovala je včeraj od polu petih popoldne do polu devetih zvečer. Danes je trajalo zborovanje od 9. ure zjutraj do 1. ure popoldne in se nadaljuje ob 4. uri in danes tudi konča, kajti rešiti so le še razni navšeti.

— (V včerajšnjem poročilu o enkêti) bil je po pomoti izpuščen gospod deželni poslanec Matej Lavrenčič iz Vipave.

— (Slovensko gledališče.) V nedeljo 20. t. m. ponavljal se bodo Tomičev igrokaz „Baron Fran Trenk“ na korist igralke,

gospodič. Reziče Petrinske in igralca, gosp. Antona Danila. Oba beneficijanta se odlikujeta po svojej marljivosti, vzlasti podredil se je gospod Danilo vsekdar časi nastajim neprilikam gledé razdeljenja igralnih ulog in ker sodeluje že več let na slovenskem odru, torej ne dvomimo, da je to povoda dovolj, da se ta večer napolni gledališče, kar jima iz srca privoščimo.

— (G. Anton Gertscher) deželne sodnije predsednik v Ljubljani je umirovljen. Izraženo mu je Najvišje priznanje.

— (Iz Kamnegorice) se nam poroča, da je bil te dni tam gospod profesor Leopold vitez Haufler z Dunajske tehnike, nadzornik metalotekničnih obrtnih šol v Avstriji, da si ogleda, bo li mogoče o Kamnegorici Kropi in Železnikih izdelavati tako zvano damastno železo za cevi pušek. Za poskušnje so že izdelali take cevi, ki so se prav dobro obnesle, tako da ni dvojiti, da se upelje ta industrija, ki bode dala gorenjskim kovačem trajni zaslužek. Spremljala sta gospod Haufler-a cesarski svetnik g. Murnik in predsednik industrijalne družbe g. Karol Luckmann. Gospod pl. Haufler je isti, ki je bil odposlan pred letom v Borovlje, ko se je tam uvela puškarija. Sploh pa se gorenjskim kovačem zdaj naročil ne manjka nad 1000 jih sedaj dela, a izdelavanje pušek donášalo bode še več zaslužka, nego dosedanji proizvodi.

— (Izredna vestnost.) Naše upravnništvo dobilo je včeraj naslednjo nakaznico: „S spoštovanjem podpisani je bil pred kakimi sedmimi leti vojak in je bil naročen na „Slov. Narod“. Ker pa kot vojak ni mogel si toliko prihraniti, da bi bil omenjeni list redno plačeval in je toraj za kake 4 mesece na dolgu ostal, oziroma uredništvo mu ga je še na dalje pošiljalo, čeravno je bil zaporedoma mesečno plačo opustil, toraj pa zdaj po preteklih 7 letih pošlje omenjeni denar z obresti vred. Za 4 mesece 4 gld., obresti 50 kr., vkupe 4 gld. 50 kr.“

— (Volitve za okolico Celjsko) so razpisane. V I. razredu upisanih je 46, v II. 100, v III. 485 volilcev. Zopet mnogo dela za tamošnje narodnjake in voditelje.

— (Ptujsko učiteljsko društvo) napravi v 1. dan maja izlet v Wurmberg, kjer bode zborovalo. Ob 10. uri bode maša, potem zborovanje, ogledovanje grada, petje, skupni obed.

— (Novo ime) dobi dosedanja železnična postaja Maria Wörth (Mati božja na Otoku) pri Celovci. Počeni od 1. maja t. l. se bode ta postaja zvala „Pörschach am See“. Slovenski bi se pa reklo: Poreče pri Jezeru, ko bi se ne bilo bati, da kak koroški nemškutar zaradi teh besed zblazni.

— (Hrvatski narodni muzej) v Zagrebu dobil je na ornitološki razstavi na Dunaji srebrno državno kolajno.

— (Cesarjevič Rudolfovo sadjerejsko društvo za dolnji Štajer v Šent Juriju) ima že 342 članov. Presadilo je že 18.000 sadik, veliko jih požlahtnilo, osnovalo semensko šolo, razdelilo 11.000 divjakov itd. članom in nečlanom ter bode bodoče leto 20.000 drevesec imelo za razdelitev.

— (Konjerejsko društvo štajersko) podelilo je častne diplome naslednjim izvrstnim konjerejcem: Alojziju Ferencu v Staronovej vasi, Andreju Muhiču v Cvetkovcih, Martinu Staniču na Hardeku, Lovru Cajnkarku v Savcih.

— (Trojčke) porodila je neka žena „kod Carah“ v županiji Spinčiči pri Kastvu. Mati in novorojenci so, kakor poroča „Naša Sloga“, zdravi.

— (V Mariboru) je neznan slepar na ime „Dollar“ v hranilnico uložil 50 kr. potem pa ta znesek ponaredil na 1500 gld., in pri brodarjevi vdovi pri sv. Petru hotel bukvice zastaviti za 10 gld. A vdova šla je župana za svet vprašat, mej tem pa je slepar pobegnil.

— (V Opatiji) vozil bode z Reke parobrod vsaki dan tja in nazaj. Južna železnica da v ta namen 4000 gld. letne podpore. Hôtel Quarnero opravljen in urejen je v slogu najlepših hotelov v velikih mestih, vse je jako okusno in elegantno. Tujcov je toliko v Opatiji, da so vse sobe hotela odane in celo zasobna stanovanje polna gostov.

— (Duhovske spremembe v Ljubljanski škofiji) g. J. Krese je postal župnik in čekan Kočevski, in g. J. Razboršek dekan v Gradu. Prestavljeni so gg.: Podboj v Slavino; Novak v Mošnje; Koblar v Mengiš; dr. Dolenc v Staro

Loko; Lotrič v Škocijan; Varl na Rako; Alijančič v Šmarje; Laznik na Dobrovo; Janežič v Grad; Kalan v Predvor; Kotnik v Voglje za benef.

— (Popravek.) Prošeni smo popraviti, da Reza Podkrajškova, katera se je bila vrgla na železniški tir, ni žena železniškega kondukterja, kakor smo poročali, temveč žena železniškega magazinskega delalca.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Harkov 18. aprila. Zaradi nerednega pošiljanja suharja („zwieback“) v rusko-turško vojni bil general Buschen obsojen, da se službe odpusti, a priporoča se, da se kazen premeni v službeni ukor. Polkovnik Sabo obsojen je v zapor.

Reval 18. aprila. Silna snežena vihra. Vse ceste zametene. Sneg po nekod do streh dvenadstropnih hiš. Železnični promet ustavljen. Da se odkida železnični tir, odposlali so se vojaki. Požar po noči uničil več hiš, veliko živine.

Carigrad 17. aprila. Na peronu Yildizkioska vsprejeli so veliki vezir in kamorniki cesarjeviča Rudolfa in Štefanijo in spremili ju v prestolno dvorano. Sultan prišel je visokima gostoma nasproti, ponudil cesarjevičini roko, pozdravil goste in povprašal po zdravju cesarja in cesarice. Potem predstavljalo se je obestransko spremstvo. Po 1/4 ure trajajočem bavljenju poslovila se je visoka dvojica. Sultan je zopet cesarjevičini ponudil roko ter spremil goste na peron, kjer so se bavili nekoliko minut. Pozneje vrnil je sultan gostoma obisk. Cesarjevič in Štefanija obiskala sta popoldne Carigradske mošeje.

Vabilo.

Vsled odpovedi dveh izvoljenih kandidatov bode drugi shod volilcev II. in III. volilnega razreda.

V nedeljo dne 20. t. m. ob 11. uri dopoludne v Čitalniški dvorani.

V mnogobrojno udeležitev vabi p. n. gospe volilce II. in III. razreda

narodni volilni odbor.

(Posebnih vabil se ne bode razposlalo.)

Razne vesti.

* (Za zidanje cerkve Aleksandra Nevskega) v Sofiji v spomin pokojnega carja, nabral je že dotični komitet 500.000 frankov, kakor poročajo „Times“.

* (Spomenik pokojnemu carju Aleksandru II.) bodo postavili 24. t. m. v Kišenevu. Na lici imel bode spominek napis: „Carju Osvoboditelju. 1855—1881“, — na zadnji strani bode izrezan ves manifest, s katerim se je objavila rusko-turška vojna, na desni strani: „12. aprila 1884 leta“ in na levi: „11—19 aprila 1877 leta.“ (Čas bivanja pokojnega carja v Kišenevu.) Znano je, da je v Kišenevu bila objavljena poslednja vztočna vojna.

Zahvala.

Prva predstava mojega prevoda hrvatskega ljudskega igrokaza v 4 dejanjih „Baron Fran Trenk“, k čemer mi je dal doizvoljenje nesebično slavni pisatelj, blagorodni gospod J. E. Tomič, nalaga mi prijetno dolžnost, v prvi vrsti imenovanemu gospodu, nadalje slavnemu Dramatičnemu društvu, vzlasti pa gospodu ravnatelju dru. Josipu Staré-tu, ki je z vso ljubeznjivostjo pospeševal vse, kar je bilo stvari v korist, gospodu kapelniku Robertu Burgarell-u, nič manj pa dragim svojim gospodičinam kolegijam in gospodom kolegam, ki so s svojo neumorno marljivostjo vzmogli, po laskavih ocenah cenjenih Ljubljanskih dnevnikov sodeč, do sijajne predstave in s tem mi napravili toli veselja in zadostenja, slednjič gospodom pevcem in vsem p. n. drugim sodelujočim z dna srca zahvaliti se najiskrejeje.

V Ljubljani, v 15. dan aprila 1884.

Odličnim spoštovanjem

Josip Gécelj-Kocelj,

režiser slovenskih predstav.

Previdnost proti drastičnim sredstvom. Ne da bi dražil slizno kožo v želodci in črevah ima pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“ najsigurnejši uspeh pri vsakršnih bolečinah v želodci in spodnjem trupu. Škatljica z navodom za uporabo 1 gld. Po poštenu povzetju razpošilja vsak dan A. Moll, lekarnar, c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. Po lekarnah in specerijskih prodajalnicah na deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov izdelek z njegovo varstveno znamko in podpisom. 4 (690—5)

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Me-krina v mm.
17. aprila	7. zjutraj	728-14 mm.	+10-2° C	sl. svz.	obl.	14-2 mm.
	2. pop.	728-66 mm.	+13-0° C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	729-06 mm.	+9-9° C	sl. svz.	d. jas.	dežja.

Srednja temperatura +11-0°, za 1-7° nad normalom.

Dunajska borza

dne 18. aprila t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79 gld.	85
Srebrna renta	80	95
Zlata renta	100	60
5% marcna renta	95	40
Akcije narodne banke	849	—
Kreditne akcije	321	30
London	121	40
Napoli	—	63
C. kr. cekini	—	73
Nemške marke	59	40
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	123
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	171
4% avstr. zlata renta, davka prosta	100	70
Ogrska zlata renta 6%	122	10
„ „ papirna renta 5%	91	65
5% štajerske zemljišč. od vez. oblig.	88	50
Dunava reg. srečke 5%	104	50
100 gld.	114	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	121	25
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	108	30
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106	75
Kreditne srečke	100 gld.	176
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	120
Tramway-društ. velj.	170 gld. a. v.	214

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze dobrodejnega sočutstva mej boleznijo in ob smrti presrečno ljubljene sina, oziroma soproga, očeta in tasta, gosпода

Mihaela Lepšina ml.,

meščana, trgovca in posestnika v Brežicah,

dovoljujemo si vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri so našega predragega pokojnika počastili z mnogimi veni in mnogoštevilnim spremstvom k poslednjemu počitku, izreči najpriskrenejšo zahvalo.

V Brežicah, dne 16. aprila 1884.

(258)

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze gniljivega pomilovanja — odkritosrčna znamenja pravega sočutstva za našo globoko britkost — pri smrti naše nepozabljive soproge, oziroma matere, hčere, sestre in svakinje, gospe

EME ELSBACHER,

roj. pl. Rainhofen,

dolžni smo izreči najtoplejšo in najpriskrenejšo zahvalo. Zahvaljujemo se vsem ljubim prijateljem in znancem, kateri so se udeležili blagoslovljenja predrage v Gradci, kakor tudi onim, ki so prišli k pogrebu v Laško; zahvaljujemo se za mnogo-brojno spremstvo sedaj v Bogu počivajoče predrage k njenej gomili, za mnogoštevilne prekrasne vence, kakor tudi moškemu pevskemu zboru Celjske Čitalnice za njega ganljivo petje, — z jedno besedo, vsem se zahvaljujemo iz vsega srca, kateri so s tolažbami nam nekoliko lajšali grenko britkost.

(259)

Žalujoči ostali.

Trakulje

(ploščnato glisto) prežene

dr. Bloch na Dunaji,

Praterstrasse 42, tudi pismeno. (90—6)

Tuji:

dne 16. aprila.

Pri **Stonu**: Koch z Dunaja. — Schulz iz Rudolfovega. — Kaufmann z Dunaja. — Vitez plem. Schrott in Tržiča. — Pitschman z Dunaja. — Vičič iz Ilirske Bistrice. — Burger iz Kočevja. — Dr. Namorš iz Jesenic.

Pri **Malič**: Weiner z Dunaja. — Hermann iz Grada. — Raumann z Dunaja. — Dr. Gratzky in Volk iz Grada.

Pri **južnem kolodvoru**: Nussa iz Trsta. — Hess iz Maribora.

Kuverte s firmo

priporoča po najnižji ceni

„NARODNA TISKARNA“

v Ljubljani.

V najem

(249—3)

se daje ali se pa proda iz proste roke stara, renomirana gostilnica „pri Plavcu“ v Cerknici pod jako ugodnimi pogoji. — Natančnejši pogoji izvedo se pri lastniku **Juriju Klančarju**, gostilničarju v **Gorenjem Logatcu**.

Gostilnico v Bledu

s ali brez posestva, s specerijsko prodajalnico, odda se v najem. Posebno pripravno za mesarje. Več se izve v **Novih ulicah št. 5** v parternadstropju na levi. (245—3)

Naznanilo.

Podpisani s tem p. n. občinstvu udano naznanja, da je prevzel v najem

gostilno pri Savskem mostu
na Črnučah

in prosi za obilno obiskovanje.

Za **dobre jedi, izvrstna vina in dobro pivo** je preskrbljeno.

Z velespoštovanjem

(244—3)

Primož Travn.

Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratnejše želodčne boleti. Prav izvrstno ustrezajo zoper hemoroide, proti boleznim na jetrah in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mlečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjast, zoper skropok ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnah na svetu; za naročbo in pošiljatve pa jedino v lekarni **Cristofletti v Gorici**. V Ljubljani jedina zaloga v lekarni **Jul. pl. Trnkoczy**, na Mestnem trgu št. 4.

Steklenica stane 30 kr. (89—22)

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, s katerimi se zaradi dobička željnosti tu pa tam ljudstvo goljufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

Za bližajočo se sezijo

priporoča

najstarejša in najglasovitejša firma za sukno

Morica Bum-a

v Brnu

(ustanovljena leta 1822)

pristno Brnsko volneno blago. Jako lepi in modni vzorci za celo obleko od gl. 1.— do gl. 6.— meter. Bogata izbér **sukna za suknje** (Streich- und Kammgarnrockstoffe) od gl. 3.— do gl. 7.— in **sukna za hlače**, najnovejši vzorci, od gl. 1.20 do gl. 6.— meter. Črni **Peruvians** za suknje in **Toskins** za hlače od gl. 3.— navzgor do gl. 6.—, gl. 7.— in više meter.

Velika zaloga vsakovrstnega **sukna za civilne in vojaške obleke, livrje, cerkve, biljarde in vozove.**

Sukna za požarne straže, veteranska in streliška društva in druge korporacije

Pristni angleški potni plaidi, 3 metre 50 cm. dolgi in 1 meter 66 cm. široki, po gl. 3.50, 4.75, 5.25 do gl. 16.—.

Uzorke zastoj in franko. Blago razpošilja samo proti poštenu povzetju ali gotovemu predplačilu. — Pošiljatve, katerih vrednost znaša nad gl. 10.—, pošilja se franko.

Gospodje **krojaški mojstri** dobé na zahtevanje **vzglede knjižice** z mnogoštevilnimi vzorci **franko.** (149—6)

BUDIMSKA

RÁKÓCZY
grenóica,

katero so analizovali in označili deželna akademija v Budimpešti, profesor dr. Stölzel v Monakovem, profesor dr. Hardy v Parizu in profesor dr. Tichborne v Londonu, priporočajo profesor dr. Gebhardt v Budimpešti in nedavno profesor dr. Rokitsky v Inomestu, profesor dr. Zeissel na Dunaji in profesor dr. Sigl v Stuttgartu in druge medicinske kapacitete zaradi njegove bogate vsebine lithiona; posebno uspešno se uporablja pri trdovratnih boleznih prebavnih organov in zaprtji vode ter se pred vsemi znanimi grenčicami posebno izredno priporoča.

Dobiva se po vseh lekarnah in prodajalnicah mineralnih vod, vedno na novo natočena. Prosi se, da se zahteva izrečno **Budimska Rákóczy.** (240—3)

Lastniki bratje Loser v Budapešti.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.